Vuonna 1923 tammikuun 16 päivänä kokoontuivat Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet, puheenjohtaja Lavonius, herrat Nevanlinna, Tanner, Ramsay, Pehkonen ja varamies Heinonen.

1 §.

Johtokunnan puheenjohtajan senaattori Stenrothin sekä jäsenten Basilierin ja v. Frenckellin tultua saapuville esitettiin Valtiovarainministeriön viime lokakuun 27 päivänä lähettämä kirjelmä nº 2048. (Liite 5.)

Puheenjohtaja ilmoitti, että sihteeri oli heti tämän kirjelmän saavuttua huomauttanut kirjelmän varmentajalle kamreeri Bardy'lle, että Pankkivaltuusmiehet Valtiovarainministeriön joulukuun 3 päivänä 1921 lähettämän kirjelmän johdosta olivat joulukuun 23 päivänä samaa vuotta ministeriölle vastanneet olevansa sitä mieltä, että Suomen Pankin omaisuutta ei ole otettava valtioninventtaarioon. Huomautuksensa ohella oli sihteeri puheenjohtajan kehoituksesta pyytänyt, että mainittu vastaus esitettäisiin ministerille ja että tämän esittelyn tulok-

sesta annettaisiin tieto Pankkivaltuusmiesten sihteerille. Tällaista tietoa ei ole sihteerille annettu.

Kun kuitenkin äskettäin on käynyt ilmi, että Valtiovarainministeriö edelleen tilastollista tarkoitusta varten odottaa ilmoitusta Suomen Pankin kiinteästä omaisuudesta, päättivät Pankkivaltuusmiehet pyytää Johtokuntaa toimittamaan Valtiovarainministeriölle puheenaolevassa kirjelmässä pyydetyt tiedot. (Kirjelmä 4.)

2 §.

Senaattori Stenroth esitti Johtokunnan ehdotuksen Pankin vuodelta 1922 tehtävän tilinpäätöksen perusteiksi. Samalla esiteltiin Johtokunnan kuluvan tammikuun 15 päivänä lähettämä kirjelmä n:o 2. (Liite 6.)

Pankkivaltuusmiehet päättivät, hyväksyen Johtokunnan ehdotuksen, että tilinpäätöstä tehtäessä merkitään

ulkomaanrahan määräiset konttokuranttisaatavat arvoihin, jotka vastaavat seuraavia kursseja: punta 180: (joulukuun viime päivän kurssi 186:30), Ranskan frangi 250:- (292:-), Belgian frangi 230:- (270:-), Saksan markka 0:30 (0:55), Hollannin floriini 1,600:- (1,596:-), Sveitsin frangi 740:- (764:-), Ruotsin kruu-

nu 10:50 (10:87), Norjan kruunu 730:- (760:-), Tanskan kruunu 800:- (830:-), Pesetas 100:-, dollari 39:- (40:25) ja Unkarin kruunu 100:- (126:-);

ulkomaiset setelit arvoihin, jotka vastaavat kursseja: punta 180:-, Ranskan frangi 275:-, Belgian frangi 255:-, Saksan markka 0:50, Hollannin floriini 1,550:-, Sveitsin frangi 740:-, Ruotsin kruunu 10:60, Norjan kruunu 740:-, Tanskan kruunu 800:-, dollari 39:-, Viron markka 11:50 ja Unkarin kruunu 120:-;

obligatsiot ulkomaan pörsseissä noteerattuihin arvoihin, kuitenkin Suomen valtion 6 % lainain obligatsiot 100 %:ksi nimellisarvosta, 5 ½ %:n lainain 90 %:ksi, 5 %:n lainain 80 %:ksi, 4 ½ %:n lainain 70 %:ksi, 4 %:n lainain 65 %:ksi, 3 ½ %:n lainain 60 %:ksi ja 3 %:n lainain 55 %:ksi nimellisarvosta.

Edellämainittuja arvoja käyttäen tulisi Pankin agiotappio olemaan Smk. 76,005,211:89.

Pankin talot otettaisiin varoihin yhteensä 12,000,000 markaksi, jolloin poisto tekisi Smk. 2,655,031:74.

Samalla Pankkivaltuusmiehet päättivät, hyväksyen Johtokunnan ehdotuksen, määrätä, että Venäjän Valtakunnan Rahaston velkasitoumuksista vuoden 1922 tilinpäätöksessä poistetaan se määrä, mikä Hallituksen Eduskunnalle marraskuun

10 päivänä viime vuotta jättämän esityksen mukaan jäisi Suomen Pankin vahingoksi eli Smk. 19,941,271:86 ja että tähän tarpeelliset varat otetaan vuoden 1921 käyttämättömistä voittovaroista. (Kirjelmä 5.)

3 §.

Senaattori Stenroth ilmoitti tänään jättäneensä Tasavallan Presidentille pyynnön saada ero Johtokunnan puheenjohtajan virasta.

Puhuja mainitsi, että kun julkisuudessa oli vaadittu moraalin nimessä muutoksia pankin johdossa pankin toiminnan vuoksi Hypoteekkikassan asiassa, vaikka pankki siinä oli toiminut Eduskunnan aikeiden mukaisesti ja kun tällaista vaatimusta ei kukaan noussut vastustamaan siinä sanomalehdistössä, joka tuon pankin arvoa alentavan vaatimuksen oli nostanut, oli puhujassa herännyt ajatus erohakemuksen kautta reagoida tällaista menettelyä vastaan. Kun tämän lisäksi puhuja viime aikoina oli yhä enemmän vakaantunut siinä käsityksessä, että Pankkivaltuusmiehet ja Johtokunta eivät saa työrauhaa niinkauan kuin puhuja on nykyisellä paikallaan, oli ajatus kypsynyt päätökseksi. Puhuja kiitti Pankkivaltuusmiehiä ja erittäinkin niiden sisärengas-

ta myötätunnosta ja luottamuksesta, jota puhuja oli saanut nauttia kuluneina Suomen Pankille vaikeina aikoina. Ennenkaikkea kohdisti puhuja kiitoksensa Pankkivaltuusmiesten puheenjohtajalle, jonka valppaus ja tarmo oli suuresti auttanut puhujankin tehtävien suorittamista.

Pankkivaltuusmiesten puolesta lausui puheenjohtaja heidän valittavan, että asiaintila oli kehittynyt sellaiseksi, että pankin pääjohtaja oli katsonut täytyvänsä erota, sekä johdatti mieleen maamme keskuspankin kehityksen senaattori Stenrothin toimiessa sen johtokunnan puheenjohtajana vertaamalla pankin vuoden 1918 lopussa horjutettua tilaa sen nykyiseen vahvaan asemaan sekä Suomen markan silloin nopeasti alenevaa arvoa sen nykyään saavuttamaan vakavuuteen. Senaattori Stenrothin työstä lyhyenä, mutta vaikeuksia täynnä olleena aikana lausui puheenjohtaja hänelle pankkivaltuusmiesten lämpimän kiitoksen.

Tämän jälkeen poistuivat Johtokunnan puheenjohtaja ja jäsenet. Katso! Kirjelmä 15:6 ja liitteitä

4 §.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ne kolme pankkivaltuusmiestä, joiden tulee olla osallisina kaikissa valtuusmiesten käsiteltävissä asioissa, olivat toimittaneet tutki-

muksen tohtori Georg Schaumanin Eduskunnassa viime joulukuun 18 päivänä Suomen Pankin Johtokunnan puheenjohtajaa ja jäsentä v. Frenckelliä vastaan tekemien syytösten johdosta ja päättäneet Pankkivaltuusmiehille ehdottaa, että tutkimuspöytäkirjasta ynnä liitteistä lähetettäisiin jäljennökset Pankkivaliokunnalle.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät ehdotuksen.

5 §.

Esiteltiin tohtori Georg Schaumanin kuluvan tammikuun 13 päivänä lähettämä kirje, jossa tohtori Schauman pyysi saada tietoa niistä pöytäkirjoista ja muista asiakirjoista, jotka ovat syntyneet käsiteltäessä tohtori Schaumanin eduskuntalausunnossaan kosketteleman valuuttakauppaa lokakuussa 1921. (Liite 7.)

Pankkivaltuusmiehet eivät katsoneet oikeaksi suostua tohtori Schaumanin pyyntöön.

6 §.

Puheenjohtaja ilmoitti, että Eduskunnan Oikeusasiamies oli suullisesti ilmoittanut aikovansa pyytää edellä 4 §:ssä mainittuja asiakirjoja.

Pankkivaltuusmiehet jättivät puheenjohtajan teh-

täväksi ilmoittaa Oikeusasiamiehelle, että vaikkakaan kysymys siitä, ovatko Pankkivaltuusmiehet Oikeusasiamiehen valvonnan alaiset, ei ollut periaatteellisesti selvitetty, eivät Pankkivaltuusmiehet tule epäämään Oikeusasiamieheltä puheenalaisia asiakirjoja.

Vakuudeksi:

K. S. Raukas

7 §.

Sihteerin poistuttua neuvoteltiin Johtokunnan puheenjohtajan toimen täyttämisestä.

Vakuudeksi:

M. Koponen